

Üreencinin adı, soyadı _____

Lişey _____

GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURA

XXIX RESPUBLİKA OLİMPİADASI

XII klas

Mardin 9-11, 2018

I. Verili teksti dikath okuyun:

Avşam. Portta büük bir gemi İstanbula – Pireyâ – Aleksandriyâyâ bekleer, motorları huruldêêr, bacalarından incâ tütün yukarı çıkêr.

Pindilâr, erleştîlâr. Taa şafklar tutuşmadaan, Borta kasabaya bakmaa çıktılar. Şakalaşêrlar, gülüşerlâr. Bir dâ, Sandi ansızdan deer: „Bakın, bakın, göktâ bir dizi turna

uçêr!”

- Sanki biler mi onnar, nereyi uçêrlar?

- Bilmeerlâr, nicâ dâ biz bilmeeriz, - dedi birisi.

- Nasıl bilmeeriz? – kayıl olmadı Sandi. – Bileriz. – İstanbula!

- Ama ne soy ecelâ?! – dedi genâ birisi. Uurumuz ne olur, yok neredân bilelim...

(Vani Volontir „*Hacımançunun çöşmesi*”)

- **Saygılı üreencilâr, okulu başardıktan sora, ne ecel sizi bekleer, nesoy uurunuz olur, bilersiniz mi? Nicâ düşünersiniz, yaşamak sizâ nelâr hazırlêêr? Kendi geleceenizi yazdırın. (1-1,5 sayfa)**

Fikrinizi açıklamaa deyni, aşaaadakı planı esaba alın:

Toplam: 40 bal

- Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı olsun.

12 bal

- Fikrinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli).

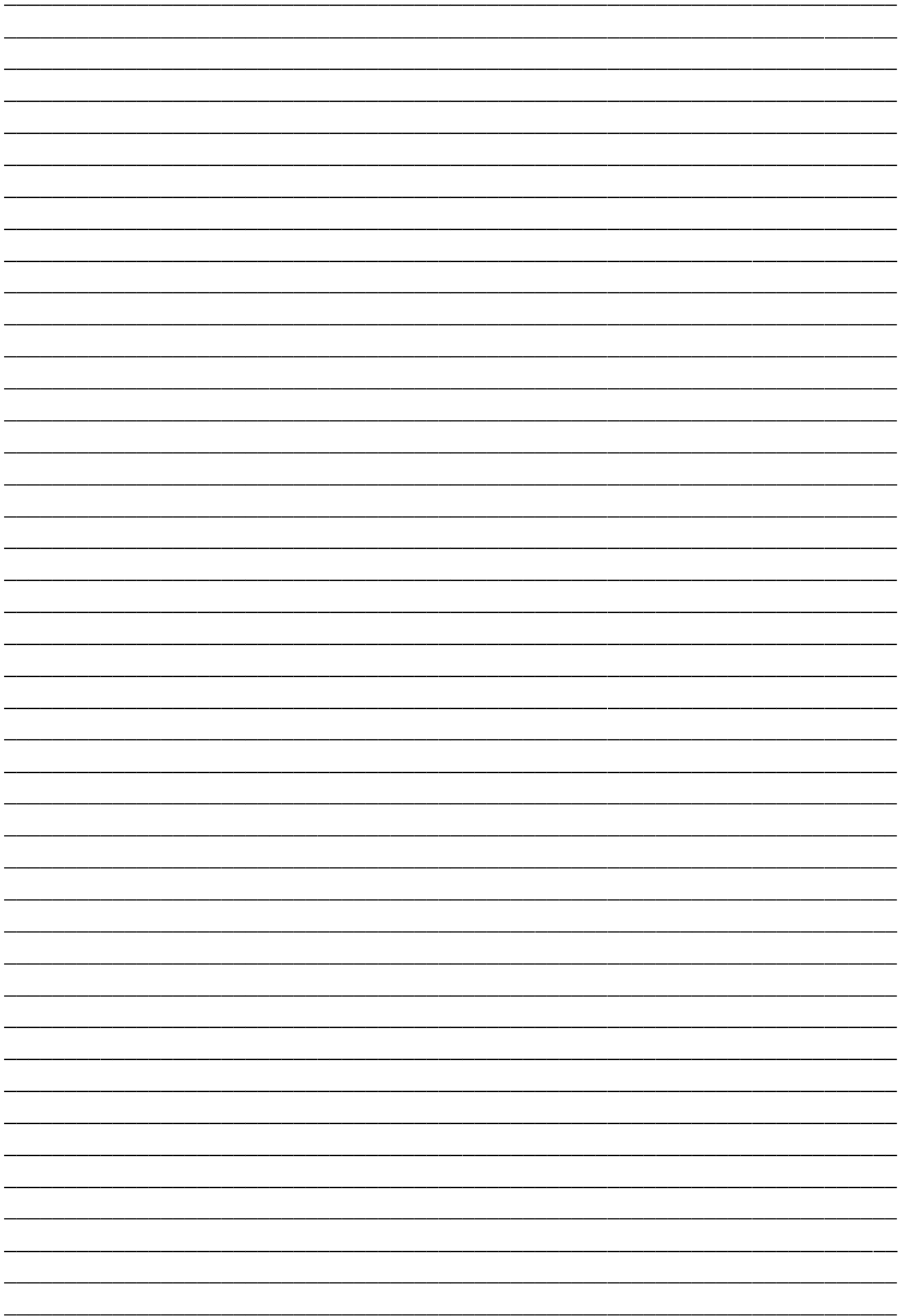
10 bal

- Dolu hem dooru literatura dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarkan, lââzımnı materialı kullanın.

10 bal

- Derindân kendi bakışınıızı, pozitiyanızı, kişiliininizi gösterin.

8 bal

II. Aşaadaki soruşlara cuvap verin.

a) „*Ecel*” lafına 3 sinonim bulun.

3 bal

b) *Ecel* lafınınan (ya da sinonim variantlarınnan) **iki** izafet konstrukcijasını kurun da, onnarı kullarıp, **iki** cümlä yazın.

5 bal

c) Teksttän alınma lafa “*Bacalarından*” morfologiya analizini yapın.

3 bal

d) Teksttän verili cümleyä sintaksis analizini yapın.

Portta büyük bir gemi İstanbula – Pireyâ – Aleksandriyâyâ bekleer, motorları huruldêêr, bacalarından incä tütün yukarı çıkêr.

7 bal

III. Okuyun şiiri da aşadaki soruşlara cuvap verin:

*Sayıklêêrım, düşünërim,
Näânı bulutlar kayêrlar,
Sayıklêêrım, düşünërim
Neçin yaamurlar yaayêrlar?*

*Çiçeklär, senip, açêrlar,
Deredä sular kaçêrlar,
Nereyi onnar varêrlar?
Yukarı kalkıp, damnêêrlar.*

*Sınırı gökün dä var mı,
Bu dünnä geniş mi, dar mı?
Kanatlı insan duuar mı?
İnandan ilaç olar mı?*

*Neçin şenniktä gülerim,
Ya da kendimi dürërim?
Nelerä cuvap aarêêrım,
Onnarı da sayıklêêrım.*

(Vasilisa Tukan “**Sayıklêêrım, düşünërim**”)

1. Nasıl düşünërsiniz, „...**İnandan ilaç olar mı?**” Sayklayın, cuvabınızı yazın.
(3 cümlä)

5 bal

2. Soruşların angısı meraklandırdı sizi? Neçin? Siz nesoy cuvap vereceydiniz o soruşa? (5 cümlä)

7 bal

3. Şiirdän **dört** artistik kolaylını çıkarın, onnarın ne olduunu belli edin. Birinnän bir katlı dallı cümlä kurun.

6 bal

4. Verili işliktän **Geç 2** iştennik hem **5** hal iştennik kurun. Bir iştenniklän hem bir dä hal iştenniklän birär cümlä kurun.

10 bal

IV. Aşaadaki cümlelerdä, kafesçiklerin erinä, punktuatıya mışannarını koyun.

□ Nicä oldu□ ani... □ nicä ayrıldık□ nicä hepsi tez unutuldu □□□ düşünürdü
Veronika□ Koli □ neçinsä□ gelmedi□ kiyat□haber dä yollamadı□ Butun avşam bekledi o
Koliyi□ oturup yalnız içerdä□ □Sanki□ okadar vakıt mı bulamadı bu hafta bir kiyat
yazmaa□ Bekim□ o unuttu beni□ Yazırdı □ yazırdı gözäl□ ama o kiyatlar haslıdan mı□□

Bilmäzdi Vera□ ani Koli aar hastalanmış□ da onun için yazmamış□ gücengirmesin
onu deyni□

7 bal